
Εκτίμηση συμμόρφωσης των δράσεων του Προγράμματος «Ήπειρος» ως προς την Αρχή ‘μη πρόκληση σημαντικής βλάβης’ (Do No Significant Harm - DNSH)

ΤΙΤΛΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ	ΕΛ - Ήπειρος
CCI	2021EL16FFPR009
Έκδοση	1.2

Αύγουστος 2022

Περιεχόμενα

1. Εισαγωγή.....	3
2. Μεθοδολογία DNSH.....	4
3. Συμμόρφωση δράσεων Προγράμματος με την Αρχή DNSH	7
4. Παράρτημα: Δελτία Ελέγχου	11

---

1. Εισαγωγή

Στο προοίμιο του Κανονισμού Κοινών Διατάξεων (ΚΚΔ) 2021-2027 αναφέρεται ότι «τα Ταμεία θα πρέπει να στηρίζουν δραστηριότητες που τηρούν τα κλιματικά και περιβαλλοντικά πρότυπα και προτεραιότητες της Ένωσης και δεν βλάπτουν σημαντικά τους περιβαλλοντικούς στόχους κατά την έννοια του άρθρου 17 του κανονισμού (ΕΕ) 2020/852¹ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου», ενώ στο Άρθρο 9 γίνεται αναφορά, μεταξύ άλλων, στην υποχρέωση συμμόρφωσης των στόχων των Ταμείων με την Αρχή της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» (Αρχή DNSH).

Η Ευρωπαϊκή Επιτροπή (ΕΕ) στις 28.09.2021 απέστειλε στα Κράτη Μέλη επεξηγηματικό σημείωμα² όπου περιγράφει τον τρόπο διασφάλισης της συμβατότητας των δράσεων των Προγραμμάτων 2021-2027 με την Αρχή DNSH (Do No Significant Harm).

Σε συνέχεια των ανωτέρω και λαμβάνοντας υπόψη τη σημαντική τεχνογνωσία που αποκτήθηκε από την εξέταση των μέτρων του ΤΑΑ (Ταμείο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας), επιλέχθηκε σε επίπεδο Χώρας να εφαρμοσθεί για την εκτίμηση της συμμόρφωσης των δράσεων των Προγραμμάτων του ΕΣΠΑ 2021-2027, η ίδια μεθοδολογία που εφαρμόστηκε στο πλαίσιο του ΤΑΑ στη βάση της σχετικής τεχνικής καθοδήγησης³, η οποία αναλύεται ακολούθως. Για δράσεις του Προγράμματος που δεν καλύπτονται από αντίστοιχες αξιολογήσεις των μέτρων του ΤΑΑ, εκτιμήθηκε η συμμόρφωση με την Αρχή DNSH, και τα σχετικά δελτία ελέγχου παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος εγγράφου.

---

¹ Κανονισμός (ΕΕ) 2020/852 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2020, σχετικά με τη θέσπιση πλαισίου για τη διευκόλυνση των βιώσιμων επενδύσεων και για την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) 2019/2088.

² EGESIF_21-0025-00, 27/09/2021, **Commission explanatory note**, APPLICATION OF THE “DO NO SIGNIFICANT HARM” PRINCIPLE UNDER COHESION POLICY.

³ Τεχνική καθοδήγηση σχετικά με την εφαρμογή της αρχής της «μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης» στο πλαίσιο του κανονισμού για τη θέσπιση του Μηχανισμού Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (2021/C 58/01).

2. Μεθοδολογία DNSH

Η μεθοδολογία που εφαρμόζεται για την αξιολόγηση της Αρχής DNSH, ακολουθεί τα επόμενα βήματα:

Βήμα 1°:

Αρχικά, δημιουργήθηκε εποπτικός πίνακας με την αντιστοίχιση όλων των δράσεων των Προγραμμάτων 2021-2027 με τις δράσεις του ΤΑΑ και έγινε μια προκαταρκτική προσέγγιση της συνάφειας με αυτές. Αυτός ο εποπτικός πίνακας αποτελεί και το βασικό εργαλείο παρακολούθησης της αξιολόγησης κάθε δράσης βάσει της Αρχής DNSH.

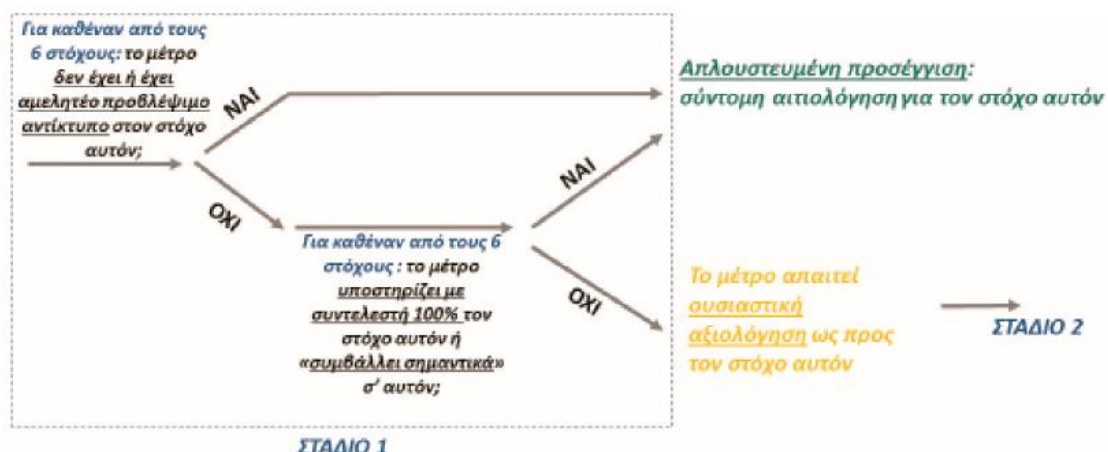
Βήμα 2°:

Οι δράσεις των Προγραμμάτων ομαδοποιήθηκαν και αντιστοιχίστηκαν με βάση τις κατηγορίες δράσεων του ΤΑΑ. Από την ομαδοποίηση αυτή προέκυψαν και οι δράσεις για τις οποίες απαιτείται αξιολόγηση της συνάφειας με την Αρχή DNSH. Για τις **δράσεις των Προγραμμάτων που δεν καλύπτονται από το ΤΑΑ**, υλοποιήθηκε αξιολόγηση ως προς την Αρχή DNSH, βάσει της ομαδοποίησης που περιγράφεται στο Βήμα 2°, ενώ η εκπόνηση της αξιολόγησης ακολούθησε το σκεπτικό που περιγράφεται στο Βήμα 3°.

Βήμα 3°:

Για τις **δράσεις που εκπονήθηκε αξιολόγηση** ως προς την Αρχή DNSH, η αξιολόγηση ακολούθησε δύο στάδια, βάσει του παρακάτω δενδρογράμματος, το οποίο είναι το ίδιο με αυτό που χρησιμοποιήθηκε για την αντίστοιχη αξιολόγηση των δράσεων του ΤΑΑ.

Σχήμα 1: Δενδρογράμμα αποφάσεων για την αξιολόγηση

Για την αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκε το δελτίο ελέγχου που εφαρμόστηκε στην αντίστοιχη αξιολόγηση για τις δράσεις του ΤΑΑ, το οποίο παρατίθεται κατωτέρω. Πρόκειται για δύο στάδια ελέγχου (Παράρτημα Ι-Μέρος 1 και Μέρος 2 του εγγράφου 2021/C 58/01), τα οποία περιγράφονται στη συνέχεια:

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

Μέρος 1 - Τα κράτη μέλη θα πρέπει να εξετάσουν ενδελεχώς τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους για να προσδιορίσουν εκείνους για τους οποίους απαιτείται ουσιαστική αξιολόγηση. Για κάθε μέτρο, να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους, όπως ορίζονται στο άρθρο 17 («Σημαντική επιβάρυνση για τους περιβαλλοντικούς στόχους») του κανονισμού για την ταξινόμηση, απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης:

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «Όχι»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής			
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή			
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων			
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης			
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος			
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων.			

Μέρος 2 - Τα κράτη μέλη θα πρέπει να υποβάλλουν ουσιαστική αξιολόγηση ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης για τους περιβαλλοντικούς στόχους που την απαιτούν. Απαντήστε στις ακόλουθες ερωτήσεις για κάθε μέτρο και για τους περιβαλλοντικούς στόχους που, σύμφωνα με το Μέρος 1, προσδιορίζονται ως στόχοι που απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση:

Ερωτήσεις	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής: Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή: Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων: το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		
Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης: το μέτρο αναμένεται: i) να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων· ή ii) να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα· ή iii) να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης: αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος;		
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων: το μέτρο αναμένεται να είναι: i) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή ii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

Στάδιο 1:

Στο Στάδιο 1 συμπληρώνεται το Μέρος 1 του ανωτέρω Πίνακα (λίστα ελέγχου), προκειμένου να προσδιοριστεί για ποιους από τους έξι περιβαλλοντικούς στόχους ενδέχεται να απαιτηθεί περαιτέρω αξιολόγηση. Σε περίπτωση που δεν υπάρχει ανάγκη περαιτέρω αξιολόγησης, δεν απαιτείται να συμπληρωθεί το Μέρος 2 του ανωτέρω Πίνακα (λίστα ελέγχου), ακολουθώντας την κατωτέρω προσέγγιση:

Παρέχεται μια σύντομη αιτιολόγηση, για ποιο λόγο ο περιβαλλοντικός στόχος δεν απαιτεί ενδελεχή αξιολόγηση της δράσης / επένδυσης ως προς την Αρχή DNSH, με βάση μια από τις παρακάτω περιπτώσεις:

(α) Η δράση/ επένδυση δεν έχει επιπτώσεις ή έχει ασήμαντο προβλέψιμο αντίκτυπο στον περιβαλλοντικό στόχο που σχετίζεται με τις άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις του μέτρου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του, δεδομένης της φύσης του, και ως εκ τούτου θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης για τον σχετικό στόχο

ή

(β) Η δράση/ επένδυση υποστηρίζει 100 % το στόχο κλιματικής αλλαγής ή άλλο περιβαλλοντικό στόχο και ως εκ τούτου θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την αρχή της 'μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης' για τον σχετικό στόχο

ή

(γ) Το μέτρο συμβάλλει ουσιαστικά σε έναν περιβαλλοντικό στόχο, σύμφωνα με τον κανονισμό για την ταξινόμηση και, ως εκ τούτου θεωρείται ότι συμμορφώνεται με την 'αρχή της μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης' για τον σχετικό στόχο.

Στάδιο 2:

Στην περίπτωση που **υπάρχει πιθανότητα** πρόκλησης σημαντικής βλάβης σε κάποιον περιβαλλοντικό στόχο, τότε συντάσσεται πίνακας, όπου θα περιγράφονται τα μέτρα αντιμετώπισης, τα αντισταθμιστικά μέτρα, οι πρόνοιες, οι υποχρεώσεις, πρόσθετη ανάλυση και οτιδήποτε άλλο τεκμηριώνει και διασφαλίζει ότι δεν θα προκληθεί σοβαρή βλάβη.

Ειδικότερα, για κάθε δράση, όπου απαιτείται περαιτέρω αξιολόγηση (δλδ. για τους περιβαλλοντικούς στόχους που έχει επιλεγεί η απάντηση «ΝΑΙ» στο δελτίο ελέγχου), η σχετική τεκμηρίωση περί 'μη πρόκλησης σημαντικής βλάβης' βασίζεται σε κατάλογο σημείων ελέγχου, ο οποίος έχει αναπτυχθεί για την αντίστοιχη αξιολόγηση του ΤΑΑ (βλ. Μέρος 2 του δελτίου ελέγχου).

Βήμα 4°:

Με την ολοκλήρωση της διαδικασίας, σε κάθε Πρόγραμμα προστέθηκε κείμενο, ανά Ειδικό Στόχο (ΕΣ) στο κεφάλαιο 2.1.1.1.1 στο πεδίο «*Σχετικά είδη δράσεων - άρθρο 22 παράγραφος 3 στοιχείο δ) σημείο i) του ΚΚΔ· Άρθρο 6 παράγραφος 2 του κανονισμού ΕΚΤ+»* καθώς και στο κεφάλαιο 2.2.1.1. στις Προτεραιότητες της Τεχνικής Βοήθειας που επιβεβαιώνει τη συμμόρφωση με την Αρχή DNSH.

3. Συμμόρφωση δράσεων Προγράμματος με την Αρχή DNSH

Το Πρόγραμμα «**Ηπειρος**», αποτελεί ένα από τα δέκα τρία (13) Περιφερειακά Προγράμματα, το οποίο θέτει ως **αναπτυξιακό όραμα** της Περιφέρειας για την περίοδο 2021-2027 :

«Η δυναμική, εξωστρεφής και αειφορική ανάπτυξη της Ηπείρου, εστιασμένη στην μοναδικότητα, το περιβάλλον και την ιστορία, ώστε να καταστεί ελκυστικός προορισμός για καινοτόμο επιχειρηματικότητα και τουριστική προσέλκυση επισκεπτών από όλο τον κόσμο καθώς και ένα σύγχρονο ενεργειακό, επιχειρηματικό, μεταφορικό κέντρο της χώρας και πύλη εισόδου της Δυτικής Ευρώπης»

Οι πόροι του Προγράμματος ανέρχονται συνολικά σε 362,1 εκ. €, σε όρους Κ.Σ., με συνεισφορά των Ταμείων ΕΤΠΑ και ΕΚΤ+, με 268,3 εκ. € και 93,8 εκ. € αντιστοίχως.

Όσον αφορά τη διάρθρωση του Προγράμματος αποτελείται από εννέα (9) Προτεραιότητες, που απαρτίζονται από εξήντα δύο (62) επιμέρους δράσεις, εκ των οποίων τριάντα έξι (36) δράσεις θα υλοποιηθούν με χρηματοδότηση ΕΤΠΑ και είκοσι έξι (26) από το ΕΚΤ+. Στον Πίνακα που ακολουθεί παρουσιάζονται οι δράσεις του Προγράμματος, και η αντιστοίχιση τους με τα δελτία ελέγχου συμβατότητας με την αρχή DNSH, είτε αφορούν ομοειδείς δράσεις με αυτές του Ελλάδας 2.0 (μέτρα ΤΑΑ - ID με πενταψήφιο κωδικό), είτε αφορούν δράσεις που δεν καλύπτονταν από τα μέτρα του ΤΑΑ και αξιολογήθηκαν εκ νέου (Δελτία ελέγχου με τριψήφιο κωδικό), τα οποία παρατίθενται στο Παράρτημα του παρόντος.

Συμμόρφωση κατηγοριών δράσεων Προγράμματος με την αρχή του DNSH

Προτεραιότητα	Σ.Π.	Ταμείο	Ε.Σ.	Κατηγορία Δράσης	ID Δελτίο Ελέγχου
1	1	ΕΤΠΑ	1.i	1.i.1: Εκσυγχρονισμός/ αναβάθμιση/ δημιουργία ερευνητικών υποδομών δημόσιων ερευνητικών κέντρων και πανεπιστημιακών εργαστηρίων έρευνας & ανάπτυξης	16289 16624
1	1	ΕΤΠΑ	1.i	1.i.2: Μηχανισμός υποστήριξης οικοσυστήματος Έρευνας και Καινοτομίας στην Περιφέρεια Ηπείρου	16289 16971
1	1	ΕΤΠΑ	1.i	1.i.3: Ενίσχυση των συνεργασιών μεταξύ του ερευνητικού τομέα και των επιχειρήσεων	16289 16971
1	1	ΕΤΠΑ	1.ii	1.ii.1: Ψηφιακή επιχειρηματικότητα	16706

1	1	ΕΤΠΑ	1.ii	1.ii.2: Αναβάθμιση υπηρεσιών δημόσιων φορέων με χρήση ΤΠΕ	16942 16752 16791
1	1	ΕΤΠΑ	1.iii	1.iii.1: Ανάπτυξη καινοτόμου και εξωστρεφούς επιχειρηματικότητας	16289 16971
1	1	ΕΤΠΑ	1.iii	1.iii.2: Προσαρμογή της επιχειρηματικότητας σε περιοχές εφαρμογής ΟΧΕ	16591 16543
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.i	2Α.i.1: Δράσεις Αναβάθμισης και Εξοικονόμησης ενέργειας δημόσιων υποδομών	16876
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.ii	2Α.ii.1: Πιλοτική δράση υποστήριξης της σύστασης Ενεργειακών Κοινοτήτων (Ε.Κοιν.)	003
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.iv	2Α.iv.1: Έργα προστασίας από την κλιματική αλλαγή και διαχείρισης καταστροφών	009 041
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.iv	2Α.iv.2: Αντισεισμική θωράκιση του δημόσιου κτιριακού αποθέματος της Περιφέρειας (πιλοτική δράση)	010
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.v	2Α.v.1: Υλοποίηση δράσεων του Διαχειριστικού Σχεδίου Λεκανών Απορροής Υδατικού Διαμερίσματος Ηπείρου	018
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.v	2Α.v.2: Δράσεις ενίσχυσης υδρευτικών αναγκών & μείωσης απωλειών ύδατος	16850
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.v	2Α.v.3: Επενδύσεις στη διαχείριση λυμάτων	16846
2Α	2	ΕΤΠΑ	2.vi	2Α.vi.1: Συμπλήρωση υποδομών του ΠΕΣΔΑ	024 027
2Β	2	ΕΤΠΑ	2.viii	2Β.viii.1: Παρεμβάσεις που συμβάλλουν στην βελτίωση της αστικής κινητικότητας	16873
3	3	ΕΤΠΑ	3.i	3.i.1: Οδικές μεταφορές των διαδρόμων του εκτεταμένου δικτύου των ΔΕΔ-Μ στην Περιφέρεια Ηπείρου	038
3	3	ΕΤΠΑ	3.ii	3.ii.1: Αναβάθμιση οδικού δικτύου Περιφέρειας Ηπείρου	16970
3	3	ΕΤΠΑ	3.ii	3.ii.2: Δράσεις οδικής ασφάλειας	16631
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.ii	4Α.ii.1: Υποδομές προσχολικής φροντίδας	16945 16919
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.ii	4Α.ii.2: Υποδομές Α & Β βαθμιας Εκπαίδευσης	16934 16933
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.ii	4Α.ii.3: Υποδομές Γ βαθμιας Εκπαίδευσης	16934 16933
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.ii	4Α.ii.4: Υποδομές Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Διά Βίου Μάθησης	16934
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.iii	4Α.iii.1: Παρεμβάσεις για την βελτίωση της προσβασιμότητας των ΑμεΑ	046
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.iii	4Α.iii.2: Παρεμβάσεις για την βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης των Ρομά	16922
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.v	4Α.v.1: Υποδομές Υγείας	16755 16795
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.v	4Α.v.2: Υποδομές Φροντίδας	16922
4Α	4	ΕΤΠΑ	4.vi	4Α.vi.1: Αξιοποίηση πολιτιστικού αποθέματος για τουριστική ανάπτυξη και κοινωνική χρήση	16485 16970

4A	4	ΕΤΠΑ	4.νι	4Α.νι.2: Προβολή των τουριστικών πόρων της Περιφέρειας	017
4A	4	ΕΤΠΑ	4.νι	4Α.νι.3: Δράσεις για την ανάπτυξη θεματικών μορφών τουρισμού	16485 16970
4B	4	ΕΚΤ+	4.α	4B.α.1: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο υλοποίησης στρατηγικών ΟΧΕ/ 4B.α.2: Ενεργητικές Πολιτικές Απασχόλησης στο πλαίσιο ενίσχυσης των στόχων της περιφερειακής διάστασης της ΕΣΕΕ	16747
4B	4	ΕΚΤ+	4.α	4B.α.3: Προγράμματα ολοκληρωμένων παρεμβάσεων για τη βελτίωση των συνθηκών πρόσβασης στην απασχόληση	16747
4B	4	ΕΚΤ+	4.α	4B.α.4: Προώθηση της Κοινωνικής Επιχειρηματικότητας	032
4B	4	ΕΚΤ+	4.στ	4B.στ.1: Πρόγραμμα ανάπτυξης και ενδυνάμωσης διεπιστημονικών συμβουλευτικών και υποστηρικτικών δομών και μαθησιακής υποστήριξης/ συνεκπαίδευσης μαθητών/ τριών με αναπηρία ή/και ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες για την ισότιμη πρόσβαση και συμπερίληψη στην εκπαίδευση	16919
4B	4	ΕΚΤ+	4.στ	4B.στ.2: ΚΔΑΠ ΣΤΕΜ	030
4B	4	ΕΚΤ+	4.η	4B.η.1: Υποστήριξη παρεμβάσεων ισότιμης πρόσβασης ΑμεΑ και άλλες ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην ανώτατη εκπαίδευση	030
4B	4	ΕΚΤ+	4.η	4B.η.2: Βελτίωση ποιότητας ζωής ηλικιωμένων & 4B.η.4: Δράσεις για την συμμετοχή των ΑμεΑ στην κοινωνική ζωή	16945 16919 16904
4B	4	ΕΚΤ+	4.η	4B.η.3: Παρακολούθηση θεμάτων αναπηρίας στην Ήπειρο	048
4B	4	ΕΚΤ+	4.θ	4B.θ.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Μεταναστών και Υπηκόων Τρίτων Χωρών	16688
4B	4	ΕΚΤ+	4.ι	4B.ι.1: Παρεμβάσεις για την προώθηση της ενεργού ένταξης των Ρομά	16922
4B	4	ΕΚΤ+	4.ια	4B.ια.1: Κέντρα Κοινότητας, 4B.ια.2: Δομές Παροχής Βασικών Αγαθών, 4B.ια.3: Παροχή υπηρεσιών φροντίδας σε επίπεδο οικογενειών και τοπικών κοινοτήτων, 4B.ια.5: Παρεμβάσεις προς όφελος των γυναικών και την καταπολέμηση της βίας	001 031 045
4B	4	ΕΚΤ+	4.ια	4B.ια.4: Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή	034
4B	4	ΕΚΤ+	4.ια	4B.ια.6: Πρόγραμμα κοινωνικού φροντιστή και προσωπικού βοηθού	045
4B	4	ΕΚΤ+	4.ια	4B.ια.7: Διασφάλιση της πρόσβασης σε υπηρεσίες υγείας	060
4B	4	ΕΚΤ+	4.ια	4B.ια.8: Περιφερειακό Παρατηρητήριο Κοινωνικής Ένταξης	049
4B	4	ΕΚΤ+	4.ια	4B.ια.9: Προώθηση και υποστήριξη παιδιών για την ένταξή τους στην προσχολική εκπαίδευση καθώς και για τη πρόσβαση παιδιών σχολικής ηλικίας, εφήβων	001 031 045 048

				και ατόμων με αναπηρία, σε υπηρεσίες δημιουργικής απασχόλησης	
4B	4	EKT+	4.ια	4B.ια.10: Υλοποίηση σχεδίων του μετασχηματισμού των υπηρεσιών για την αποϊδρυματοποίηση παιδιών	16919 034
4B	4	EKT+	4.ια	4B.ια.11: Δράση υποστήριξης μακροχρόνιας φροντίδας σε επίπεδο τοπικής κοινότητας	045 060
4B	4	EKT+	4.ιβ	4B.ιβ.1: Παρεμβάσεις για την αντιμετώπιση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού	049
4B	4	EKT+	4.ιβ	4B.ιβ.2: Υποστήριξη εφήβων	16919
4B	4	EKT+	4.ιβ	4B.ιβ.3: Δράση τοπικής ολοκληρωμένης παρέμβασης για την προστασία των παιδιών και την καταπολέμηση της φτώχειας	16919
5	5	ΕΤΠΑ	5.i	5.i.1: Χρηματοδότηση ΟΧΕ για Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη	040
5	5	ΕΤΠΑ	5.ii	5.ii.1: Χρηματοδότηση ΟΧΕ για άλλες χωρικές στρατηγικές	039
6	TB	EKT+	TB	Δράσεις για την προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση του Προγράμματος	056
6	TB	EKT+	TB	Εκπόνηση Αξιολογήσεων, Μελετών – Εμπειρογνωμοσυιών και Υπηρεσίες Τεχνικών Συμβούλων	056
6	TB	EKT+	TB	Ενέργειες για την Επικοινωνία και Προβολή του Προγράμματος	015
6	TB	EKT+	TB	Δράσεις για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων	004 056 022
7	TB	ΕΤΠΑ	TB	Δράσεις για την προετοιμασία, εφαρμογή, παρακολούθηση και επιθεώρηση του Προγράμματος	056
7	TB	ΕΤΠΑ	TB	Εκπόνηση Αξιολογήσεων, Μελετών – Εμπειρογνωμοσυιών και Υπηρεσίες Τεχνικών Συμβούλων	056
7	TB	ΕΤΠΑ	TB	Ενέργειες για την Επικοινωνία και Προβολή του Προγράμματος	015
7	TB	ΕΤΠΑ	TB	Δράσεις για την ενίσχυση της διαχειριστικής επάρκειας των δικαιούχων	004 056 022

4. Παράρτημα: Δελτία Ελέγχου

001 – Άμεση αντιμετώπιση της φτώχειας

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Δομές παροχής βασικών αγαθών όπως κοινωνικό φαρμακείο, παντοπωλείο, εστιατόριο, κ.α..

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν την στήριξη λειτουργίας κοινωνικών δομών.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν την στήριξη λειτουργίας κοινωνικών δομών.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν την στήριξη λειτουργίας κοινωνικών δομών.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν την στήριξη λειτουργίας κοινωνικών δομών.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν την στήριξη λειτουργίας κοινωνικών δομών.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν την στήριξη λειτουργίας κοινωνικών δομών.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
(ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁴ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁵ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁶ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁷ ;		

⁴ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁵ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁷ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(i) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁸ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(ii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

003 – Ανάπτυξη ΑΠΕ

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Επενδύσεις ΑΠΕ σε απομακρυσμένες, μη διασυνδεδεμένες περιοχές (π.χ. νησιά), υπεράκτια ΑΠΕ, υποστήριξη έργων ΑΠΕ από ενεργειακές κοινότητες και παροχή κινήτρων ΜΜΕ για το σχεδιασμό, ανάπτυξη και χρήση συστημάτων παραγωγής ηλεκτρικής, θερμικής και ψυκτικής ενέργειας από ΑΠΕ, εγκατάσταση αντλιών θερμότητας και δίκτυο κέντρων διαχείρισης βιομάζας.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Η ανάπτυξη ΑΠΕ αναμένεται να έχει μακροπρόθεσμα θετικές επιπτώσεις στην κλιματική αλλαγή κατά τη λειτουργία, λόγω μείωσης των εκπομπών CO ₂ μέσω της υποκατάστασης καυσίμων υψηλού ανθρακικού αποτυπώματος (πχ. πετρέλαιο, άνθρακας).

⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			Κατά τη φάση κατασκευής αναμένονται μικρής έντασης προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις λόγω των εκπομπών σκόνης και καυσαερίων από τα εργοταξιακά μηχανήματα και τις χωματουργικές εργασίες. Για τον περιορισμό των εκπομπών απαιτείται η λήψη κατάλληλων μέτρων και η εφαρμογή ορθών πρακτικών στα εργοτάξια.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή	X		
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	X		
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Τα απόβλητα που θα παράγονται κατά την κατασκευή και τη λειτουργία πρέπει να ελαχιστοποιούνται και να υπόκεινται σε διαχείριση μέσω ιεράρχησης της διαχείρισης των αποβλήτων, σύμφωνα με όλες τις σχετικές οδηγίες της ΕΕ, την εθνική νομοθεσία και το οικείο περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης των αποβλήτων.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω, συμπεραίνουμε ότι η δράση έχει ασήμαντο προβλέψιμο αντίκτυπο σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	<p>Η ανάπτυξη ΑΠΕ αναμένεται να έχει μικρής έντασης θετικές επιπτώσεις στην ατμόσφαιρα, λόγω του ότι οι ανανεώσιμες πηγές ενέργειας συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου.</p> <p>Συμπερασματικά, η δράση θα έχει ασήμαντο προβλέψιμο αντίκτυπο σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής.</p>
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	X		

Ι. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;	Χ	<p>Το έργο δεν αναμένεται να οδηγήσει σε αύξηση των αρνητικών επιπτώσεων στο τρέχον κλίμα. Αντίθετα, συμβάλλει σε περιορισμένο βαθμό στη βελτίωση της ανθεκτικότητας στις επιπτώσεις της κλιματικής αλλαγής, καθώς ενισχύει την υποκατάσταση καυσίμων υψηλού ανθρακικού αποτυπώματος, πχ. πετρέλαιο, άνθρακα.</p> <p>Στην περίπτωση των υπεράκτιων ΑΠΕ πρέπει να ληφθούν υπόψη στο σχεδιασμό του έργου τα ακραία κλιματικά φαινόμενα, όπως μέγιστο ύψος κύματος, ακραίοι άνεμοι. Για την ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή απαιτείται να ελεγχθούν όλα τα κριτήρια του Προσαρτήματος Α του Παραρτήματος 1 του Εγγράφου C(2021) 2800 της Ε.Ε.</p>

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(iii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(iv) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>	Χ	<p>Στην περίπτωση των υπεράκτιων ΑΠΕ κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να διαταραχτεί η θαλάσσια χλωρίδα και πανίδα (αύξηση των αιωρούμενων ιζημάτων στο υδάτινο περιβάλλον/ θολότητα νερού). Οι επιπτώσεις αυτές θεωρούνται μικρής έντασης και προσωρινές λόγω περιορισμένης κλίμακας και μικρής κατασκευαστικής διάρκειας.</p> <p>Καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του έργου (κατασκευή, λειτουργία και μετά το πέρας λειτουργίας), θα ληφθούν όλα τα μέτρα για να διασφαλιστεί ότι δεν θα υπάρξουν σημαντικές επιπτώσεις στα υδατικά συστήματα και στα προστατευόμενα υδατικά, παράκτια και θαλάσσια ενδιαιτήματα και είδη.</p> <p>Με βάση τα παραπάνω, συμπεραίνουμε ότι το έργο έχει ασήμαντο προβλέψιμο αντίκτυπο σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε ολόκληρο τον κύκλο ζωής.</p>

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁹ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ¹⁰ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ¹¹ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ¹² ;		

⁹ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

¹⁰ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

¹¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

¹² Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(iii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση¹³ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(iv) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>	Χ	<p>Κατά τη φάση κατασκευής αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις μικρής έντασης λόγω πιθανής ενόχλησης ειδών πανίδας καθώς και ενδεχόμενο κατακερματισμό της συνέχειας των προστευόμενων περιοχών και βιοποικιλότητας, εφόσον η εγκατάσταση λάβει χώρα εντός ή κοντά σε προστατευόμενες περιοχές φυσικού και περιβαλλοντικού ενδιαφέροντος.</p> <p>Οι μεγάλης κλίμακας παρεμβάσεις στο πλαίσιο δράσεων προώθησης των ΑΠΕ αναμένεται να έχουν αρνητικές επιπτώσεις στην βιοποικιλότητα και εν γένει στο φυσικό περιβάλλον λόγω χωροθέτησης που επιφέρει σε τοπική κλίμακα κατακερματισμό της υπαίθρου, αλλοίωση του τοπίου, απώλεια σε μερικές περιπτώσεις πολύτιμης γεωργικής γης και αλλαγή χρήσης γης. Οι εν λόγω επιπτώσεις διαφοροποιούνται ανάλογα με το είδος της κατά περίπτωση χρησιμοποιούμενης τεχνολογίας ΑΠΕ (αιολική, υδροηλεκτρική, γεωθερμική, ηλιακή ενέργεια κλπ.). Για τη μείωση και την αποτροπή</p>

¹³ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
		των επιπτώσεων αυτών απαιτείται η χωροθέτηση των έργων ΑΠΕ σε κατάλληλες ζώνες που θα καθοριστούν στο νέο Ειδικό Πλαίσιο Χωροταξικού Σχεδιασμού και Αειφόρου Ανάπτυξης για τις ΑΠΕ (ΕΠΧΣΑΑ – ΑΠΕ).

004 – Ανάπτυξη Δεξιοτήτων

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Η δράση δεν σχετίζεται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Η δράση δεν σχετίζεται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Η δράση δεν σχετίζεται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.

Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Η δράση δεν σχετίζεται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Η δράση δεν σχετίζεται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Η δράση δεν σχετίζεται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση

Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:		
(i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ² ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ³ ;		

¹ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

² Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

³ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁴ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (i) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ⁵ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (ii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

009 – Αντιπλημμυρική προστασία

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Κατασκευή έργων αντιπλημμυρικής προστασίας.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	<p>Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.</p> <p>Υπάρχει συνέργεια με τους στόχους του διεθνούς {(Συμφωνία του Παρισιού (COP21) για την κλιματική αλλαγή), Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους (EC, 2006)} και εθνικού (Εθνική Στρατηγική για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ – ΥΠΕΝ, 2016)) θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου ως προς την προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του κλίματος.</p>
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	<p>Το σύνολο των δράσεων αφορά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην ανθεκτικότητά τους στις επιπτώσεις της, οπότε οι σχετικές επιπτώσεις στο συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο θα είναι θετικές. Τα προτεινόμενα έργα αποσκοπούν στη διαχείριση των κινδύνων πλημμυρών (οι οποίες συμβαίνουν σε περιόδους έντονων βροχοπτώσεων) και συμβάλλουν στον μετριασμό της διάβρωσης του εδάφους σε χειμάρρους.</p> <p>Το μέτρο απαιτεί από τους οικονομικούς φορείς να διασφαλίζουν ότι τα τεχνικά συστήματα είναι σχεδιασμένα για ακραία καιρικά φαινόμενα. Σε κάθε περίπτωση, ο σχεδιασμός των έργων και τα επεξεργασμένα σχέδια έκτακτης ανάγκης συμβάλλουν τόσο στην προστασία των έργων όσο και των κατάντη περιοχών. Επίσης, τα έργα θα είναι σύμφωνα με τις διατάξεις των οικείων σχεδίων διαχείρισης Κινδύνων Πλημμύρας Λεκανών Απορροής ποταμών.</p> <p>Ως εκ τούτου, το μέτρο θα έχει θετικό αντίκτυπο στο συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο.</p>
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων	X		
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης	X		

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		Χ	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων	Χ		

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(v) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(vi) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>	Χ	Με την κλιματική αλλαγή να επηρεάζει αισθητά τον υδρολογικό κύκλο και τα συστήματα αξιοποίησης των υδάτινων πόρων στην Ελλάδα, απαιτείται να εφαρμοστεί μια αυστηρή πολιτική για την αντιπλημμυρική προστασία. Η συγκεκριμένη δράση και τα

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
		<p>οριζόντια μέτρα για αντιπλημμυρικά έργα θα έχουν ισχυρές θετικές επιπτώσεις.</p> <p>Το έργο σχετίζεται με τη μείωση των αρνητικών συμβάντων πλημμύρας. Το έργο δεν θεωρείται επιζήμιο για την καλή κατάσταση ή το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών σωμάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων.</p> <p>Τα έργα θα είναι σύμφωνα με τα οικεία Σχέδια Διαχείρισης Λεκανών Απορροής ποταμών σε ό,τι αφορά στην προστασία της καλής κατάστασης των επιφανειακών και υπόγειων υδάτινων συστημάτων των σχετικών λεκανών απορροής ποταμών.</p> <p>Τα έργα δεν θα επηρεάζουν αρνητικά την οικολογική και χημική κατάσταση των παράκτιων υδάτων.</p> <p>Ως εκ τούτου, η δράση έχει προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.</p>

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με	Χ	Οι οικονομικοί φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		εργασίες απαιτείται να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων (εξαιρουμένων των φυσικών υλικών που αναφέρονται στην κατηγορία 17 05 04 στον ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ της 3ης Μαΐου 2000 για την αντικατάσταση της απόφασης 94/3/ΕΚ για την κατάρτιση καταλόγου αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα απόβλητα και την απόφαση 94/904/ΕΚ του Συμβουλίου για την κατάρτιση καταλόγου επικίνδυνων αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα επικίνδυνα απόβλητα (κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2000) 1147) που παράγονται στον χώρο κατασκευής πρέπει να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹⁴ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ¹⁵ ;	Χ	
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ¹⁶ ;	Χ	

¹⁴ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

¹⁵ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

¹⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
		<p>αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων.</p> <p>Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να περιορίσουν την παραγωγή αποβλήτων σε διαδικασίες που σχετίζονται με την κατασκευή και την κατεδάφιση, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο της ΕΕ για τη Διαχείριση Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων. Το μέτρο είναι σύμφωνο με τις αρχές των βιώσιμων προϊόντων και την ιεράρχηση των αποβλήτων, με προτεραιότητα στην πρόληψη των αποβλήτων.</p>

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ¹⁷ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(v) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση¹⁸ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(vi) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>	X	<p>Θα απαιτηθεί οι δράσεις να είναι σύμφωνες με τις ακόλουθες αρχές: (α) να εφαρμόζονται όλα τα τεχνικά εφικτά και σχετικά οικολογικά μέτρα μετριασμού των δυσμενών επιπτώσεων στα ύδατα και τους σχετικούς οικοτόπους και είδη και (β) στην περίπτωση νέου φράγματος, να</p>

¹⁷ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμιξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

¹⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
		<p>εξασφαλίζεται ότι τούτο δεν θα οδηγήσει σε υποβάθμιση ούτε θα θέσει σε κίνδυνο την επίτευξη της καλής κατάστασης των υδατικών σωμάτων και συνδεδεμένων σε αυτά υδατικών σωμάτων.</p> <p>Το μέτρο υπόκειται σε Εκτίμηση Περιβαλλοντικών Επιπτώσεων σύμφωνα με την οδηγία 2011/92/ΕΕ, όπως και με τις σχετικές αξιολογήσεις στα πλαίσια των Οδηγιών 2000/60/ΕΚ και 92/43/ΕΟΚ, συμπεριλαμβανομένων την εφαρμογή των απαιτούμενων μέτρων αντιμετώπισης.</p>

010 – Αύξηση της ανθεκτικότητας των έργων υποδομής

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Δράσεις αύξησης της ανθεκτικότητας των έργων υποδομής (οδικά δίκτυα, κτίρια, φράγματα, κτλ) έναντι των ακραίων καιρικών φαινομένων).

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		Χ	<p>Η δράση έχει προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της.</p> <p>Υπάρχει συνέργεια με τους στόχους του διεθνούς {(Συμφωνία του Παρισιού (COP21) για την κλιματική αλλαγή), Θεματική στρατηγική για την προστασία του εδάφους (EC, 2006)} και εθνικού (Εθνική Στρατηγική</p>

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			για την Προσαρμογή στην Κλιματική Αλλαγή (ΕΣΠΚΑ – ΥΠΕΝ, 2016)) θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου για ως προς την προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του κλίματος.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Το σύνολο των δράσεων αφορά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην ανθεκτικότητά τους στις επιπτώσεις της, οπότε οι σχετικές επιπτώσεις στο συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο θα είναι θετικές. Οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διασφαλίζουν ότι τα τεχνικά συστήματα είναι σχεδιασμένα για ακραία καιρικά φαινόμενα.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Με την κλιματική αλλαγή να επηρεάζει αισθητά τον υδρολογικό κύκλο και τα συστήματα αξιοποίησης των υδάτινων πόρων στην Ελλάδα, απαιτείται να εφαρμοστεί μια αυστηρή πολιτική για τον ορθολογικό σχεδιασμό και τη διαχείριση των υδατικών πόρων. Με δράσεις κατασκευής αντιπλημμυρικών έργων, υλοποίησης οριζόντιων στρατηγικών σχετικών με την κλιματική αλλαγή και τις επιπτώσεις της, εκπόνηση λοιπών μελετών, έργων προστασία ακτών από τη άνοδο της μέσης στάθμης της θάλασσας, κλπ, όπως αυτές –μεταξύ άλλων- προτείνονται στην παρούσα δράση, δρομολογείται η υλοποίηση υποδομών και δράσεων για την πρόληψη, τον μετριασμό και την εφαρμογή μέτρων αντιμετώπισης των επιπτώσεων της Κλιματικής Αλλαγής στους υδάτινους πόρους. Σε τοπικό επίπεδο και κατά τη φάση κατασκευής τέτοιου είδους έργων / δράσεων δύναται να παρουσιασθούν πρόσκαιρες, μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις στην ποιότητα των νερών, (πχ. λόγω συγκέντρωσης σκόνης και χωμάτων ή λαδιών σε υδατορέματα, κλπ). Με την εφαρμογή μέτρων ορθής πρακτικής στα εργοτάξια και τον κατάλληλο χρονικό προγραμματισμό των αντίστοιχων εργασιών, αυτές θα είναι περιορισμένης κλίμακας και πλήρως αναστρέψιμες. Οι επιπτώσεις δε αυτές θα εκτιμηθούν και θα αξιολογηθούν κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής ωρίμανσης εκάστου έργου/δράσης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			Ως εκ τούτου, οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης	X		
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος	X		
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	<p>Σε στρατηγικό επίπεδο η υλοποίηση των δράσεων θα έχει θετική επίπτωση στην βιοποικιλότητα, τη χλωρίδα και την πανίδα της χώρας, δεδομένου ότι η εφαρμογή αυτών θα συμβάλει στην επιτάχυνση της υλοποίησης μέτρων προσαρμογής και ενίσχυσης της κλιματικής ανθεκτικότητας των περιβαλλοντικών συστημάτων.</p> <p>Το ανωτέρω τεκμηριώνεται διότι υπάρχει μια αλληλένδετη σχέση μεταξύ της βιοποικιλότητας και της κλιματικής αλλαγής, με τις αλληλεπιδράσεις μεταξύ των δυο να είναι πολύ έντονες.</p> <p>Υπάρχουν σημαντικές δυνατότητες για τον περιορισμό των μελλοντικών εκπομπών των αερίων θερμοκηπίου, διατηρώντας υγιή οικοσυστήματα και αποκαθιστώντας υποβαθμισμένα περιβάλλοντα, ιδιαίτερα με την αποκατάσταση τυρφώνων και υγροτόπων, την αναδάσωση και τον περιορισμό άλλων πιέσεων που δέχεται η φύση.</p> <p>Ταυτόχρονα, η κλιματική αλλαγή επηρεάζει τα φυσικά συστήματα. Η συνεχιζόμενη απώλεια βιοποικιλότητας και υποβάθμιση των οικοσυστημάτων εξασθενίζει την ικανότητά τους να παρέχουν βασικές υπηρεσίες, σε βαθμό που υπάρχει κίνδυνος να φθάσουμε σε μη αναστρέψιμα «σημεία ανατροπής». Προστατεύοντας λοιπόν την βιοποικιλότητα και αποκαθιστώντας τα οικοσυστήματα, μειώνεται η ευπάθεια και αυξάνεται η προσαρμοστικότητα.</p>

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(vii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(viii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;	X	Οι οικονομικοί φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες απαιτείται να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού	X	

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
πόρου ¹⁹ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ²⁰ ;		κατασκευών και κατεδαφίσεων (εξαιρουμένων των φυσικών υλικών που αναφέρονται στην κατηγορία 17 05 04 στον ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ της 3ης Μαΐου 2000 για την αντικατάσταση της απόφασης 94/3/ΕΚ για την κατάρτιση καταλόγου αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα απόβλητα και την απόφαση 94/904/ΕΚ του Συμβουλίου για την κατάρτιση καταλόγου επικίνδυνων αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα επικίνδυνα απόβλητα (κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2000) 1147) που παράγονται στον χώρο κατασκευής πρέπει να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ²¹ ;	X	

¹⁹ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

²⁰ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

²¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
		<p>αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p> <p>Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να περιορίσουν την παραγωγή αποβλήτων σε διαδικασίες που σχετίζονται με την κατασκευή και την κατεδάφιση, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο της ΕΕ για τη Διαχείριση Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων. Τα σχέδια και οι τεχνικές κατασκευής κτιρίων θα υποστηρίζουν την κυκλικότητα και ειδικότερα θα καταδεικνύουν, με αναφορά στο ISO 20887 ή άλλα πρότυπα για την αξιολόγηση της δυνατότητας αποσυναρμολόγησης ή προσαρμοστικότητας των κτιρίων, πώς είναι σχεδιασμένα ώστε να είναι πιο αποδοτικά από πλευράς πόρων, προσαρμοσίμα, ευέλικτα και αποσυναρμολογήσιμα για να καταστεί δυνατή η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση .</p> <p>Το μέτρο είναι σύμφωνο με τις αρχές των βιώσιμων προϊόντων και την ιεράρχηση των αποβλήτων, με προτεραιότητα στην πρόληψη των αποβλήτων.</p>

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ²² ;	Χ	Οι δράσεις δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε σημαντική αύξηση

²² Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
		<p>των εκπομπών ρύπων στον αέρα, τα ύδατα ή το έδαφος, διότι:</p> <p>(α) Οι επιπτώσεις από τις κατασκευαστικές εργασίες αναμένονται να μην αρνητικές αλλά μικρής έντασης και προσωρινές. Οι επιπτώσεις δε αυτές θα εκτιμηθούν και θα αξιολογηθούν κατά το στάδιο της περιβαλλοντικής ωρίμανσης εκάστου έργου/δράσης, σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία περί περιβαλλοντικής αδειοδότησης έργων και δραστηριοτήτων.</p> <p>β) Τα δομικά στοιχεία και τα υλικά που χρησιμοποιούνται στην κατασκευή δεν περιέχουν αμιάντο ούτε ουσίες που προκαλούν πολύ μεγάλη ανησυχία (SVHC), όπως προσδιορίζονται με βάση τον κατάλογο των ουσιών που υπόκεινται σε έγκριση που ορίζεται στο παράρτημα XIV του κανονισμού (ΕΚ) αριθ. 1907/2006.</p> <p>γ) Θα ληφθούν μέτρα για τη μείωση του θορύβου, της σκόνης και των εκπομπών ρύπων κατά τις κατασκευαστικές εργασίες.</p>

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(vii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση²³ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p>		

²³ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
(viii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

015 – Δράσεις προβολής και επικοινωνίας

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Ενέργειες πληροφόρησης, προβολής και δημοσιότητας των Προγραμμάτων που απευθύνονται τόσο σε δυνητικούς δικαιούχους όσο και στην κοινή γνώμη.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		Χ	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση. Δεν εμπεριέχονται έργα κατασκευής.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		Χ	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		Χ	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(ix) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(x) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ²⁴ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ²⁵ ;		

²⁴ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

²⁵ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ²⁶ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ²⁷ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(ix) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση²⁸ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(x) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

²⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

²⁷ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

²⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

017 – Δράσεις τουριστικής προβολής

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Δράσεις προώθησης της κοινωνικής καινοτομίας στον πολιτισμό και στον αειφόρο τουρισμό, αξιοποίηση και προβολή των τουριστικών πόρων της Περιφέρειας, ιστορικών κέντρων, χωριών και τοποθεσιών, όπως: κάστρα, φρούρια, εκκλησίες, μοναστήρια, ανάκτορα κ.λπ., ορισμός μονοπατιών /διαδρομών, διάθεση απορριμμάτων, ασφάλεια, σηματοδότηση.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Δεδομένης της απαίτησης τα νέα κτίρια αλλά και όσα αναβαθμιστούν ριζικά να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης, οι δράσεις αναμένεται ότι έχουν θετικό αντίκτυπο σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Δεδομένης της απαίτησης τα νέα κτίρια αλλά και όσα αναβαθμιστούν ριζικά να είναι σχεδόν μηδενικής κατανάλωσης, οι δράσεις αναμένεται ότι έχουν θετικό αντίκτυπο σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν αναμένεται να προκαλέσουν υποβάθμιση της χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων. Απαραίτητη είναι η εφαρμογή των μέτρων των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών. Ως εκ τούτου, οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p> <p>Επιπλέον, στις διαδικασίες υποβολής προσφορών θα εφαρμοστούν κριτήρια πράσινων δημόσιων προμηθειών.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	<p>Θα εκπονηθούν μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι κατασκευές θα έχουν πλήρη περιβαλλοντική άδεια. Όλες οι εκπομπές θα εμπίπτουν στα νομοθετικά όρια και θα εφαρμοστεί σχέδιο πρόληψης και αντιμετώπισης της ρύπανσης.</p> <p>Σε κάθε περίπτωση, η κυκλοφορία δεν αναμένεται να είναι υψηλή.</p>
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Θα εκπονηθούν μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι κατασκευές θα έχουν πλήρη περιβαλλοντική άδεια. Στην περίπτωση δρόμων εντός περιοχής Natura, θα λάβει χώρα Δέουσα Εκτίμηση

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			<p>Επιπτώσεων (στα πλαίσια της Ειδικής Οικολογικής Αξιολόγησης), σύμφωνα με τις διατάξεις των οδηγιών για τους οικοτόπους και τα πτηνά.</p> <p>Θα προβλεφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα μετριασμού για τη μείωση των επιπτώσεων στα είδη και τα ενδιαίτηματα. Τα μέτρα μετριασμού περιλαμβάνουν: α) μέτρα για τη μείωση του κατακερματισμού των οικοτόπων και τη διασφάλιση της συνδεσιμότητας των ενδιαιτημάτων (π.χ. σήραγγες και κοιλαδογέφυρες), β) ελαχιστοποίηση των κινδύνων σύγκρουσης μέσω φρακτών άγρια πανίδα, γ) αποφυγή εργασιών κατά τη διάρκεια κρίσιμων περιόδων για είδη όπως την περίοδο του ζευγαρώματος, της αναπαραγωγής ή την μετανάστευση.</p>

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xi) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ²⁹ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ³⁰ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ³¹ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

²⁹ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

³⁰ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

³¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ³² ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι:		
(xi) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ³³ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή		
(xii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

018 – Εκπόνηση στρατηγικών, σχεδίων εφαρμογής, μελετών

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Η αξιολόγηση αφορά τη Δράση 2.3 «Υποστηρικτικές ενέργειες για την εναρμόνιση με την Κοινοτική Νομοθεσία»

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του

³² Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμιξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

³³ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν διοικητικές ενέργειες (πχ. εκπόνηση των masterplans που προβλέπονται στα διαχειριστικά σχέδια κινδύνου πλημμυρών) και δεν περιλαμβάνουν έργα υποδομής για την πρόληψη ή αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν διοικητικές ενέργειες (πχ. εκπόνηση των masterplans που προβλέπονται στα διαχειριστικά σχέδια κινδύνου πλημμυρών) και δεν περιλαμβάνουν έργα υποδομής για την πρόληψη ή αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν διοικητικές ενέργειες (πχ. εκπόνηση των masterplans που προβλέπονται στα διαχειριστικά σχέδια κινδύνου πλημμυρών) και δεν περιλαμβάνουν έργα υποδομής για την πρόληψη ή αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Στη δράση δεν εμπεριέχονται έργα κατασκευής. Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων της δράσης καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής της σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν διοικητικές ενέργειες (πχ. εκπόνηση των masterplans που προβλέπονται στα διαχειριστικά σχέδια κινδύνου πλημμυρών) και δεν περιλαμβάνουν έργα

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			υποδομής για την πρόληψη ή αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		Χ	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν διοικητικές ενέργειες (πχ. εκπόνηση των masterplans που προβλέπονται στα διαχειριστικά σχέδια κινδύνου πλημμυρών) και δεν περιλαμβάνουν έργα υποδομής για την πρόληψη ή αντιμετώπιση φυσικών καταστροφών.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
(xiii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή		
(xiv) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ³⁴ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ³⁵ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ³⁶ ;		

³⁴ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

³⁵ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

³⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ³⁷ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xiii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ³⁸ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xiv) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

022 – Ενίσχυση ικανοτήτων

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Ενίσχυση της ικανότητας (Capacity building) των αρχών του κράτους μέλους, των οικείων εταιρών, των φορέων και δικαιούχων των προγραμμάτων, καθώς και φορέων σχετικών με α) την κοινωνική ένταξη, β) την κοινωνική ένταξη για Ρομά, γ) την ένταξη στην αγορά εργασίας.

³⁷ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

³⁸ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίθονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση και εκπαίδευση.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση και εκπαίδευση.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση και εκπαίδευση.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση και εκπαίδευση. Δεν εμπεριέχονται έργα κατασκευής.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση και εκπαίδευση.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενημέρωση και εκπαίδευση.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xv) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xvi) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
οποιοδήποτε φυσικού πόρου ³⁹ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁴⁰ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁴¹ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁴² ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xv) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ⁴³ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xvi) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

³⁹ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁴⁰ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁴¹ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁴² Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμιξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁴³ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

024 – Εξοπλισμός συλλογής και μεταφοράς αποβλήτων

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Προμήθεια εξοπλισμού διαλογής στην πηγή, συλλογής και μεταφοράς βιοαποβλήτων, συλλογής και μεταφοράς πράσινων αποβλήτων και τυποποίηση (τεμαχισμός – δεματοποίηση) και κατασκευή μονάδων κομποστοποίησης τοπικής κλίμακας.

<i>Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης</i>	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Από την εφαρμογή του μέτρου αναμένονται θετικές οι επιπτώσεις στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής μέσω της μείωσης του παραγόμενου μεθανίου και διοξειδίου του άνθρακα, ως άμεση συνέπεια της βελτιστοποίησης διαχείρισης των βιοαποβλήτων και της μείωσης του όγκου των αποβλήτων που οδηγούνται σε υγειονομική ταφή. Συνέργεια παρουσιάζεται με τους στόχους του ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου ως προς την προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του κλίματος.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διασφαλίζουν ότι τα τεχνικά συστήματα θα είναι σχεδιασμένα βάσει μελετών κλιματικής τρωτότητας. Επομένως, δεν υπάρχουν στοιχεία για σημαντικές αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Συνέργεια παρουσιάζεται με τους στόχους του ευρωπαϊκού και εθνικού θεσμικού και κανονιστικού πλαισίου ως προς την προστασία της ποιότητας της ατμόσφαιρας και του κλίματος.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			στόχο. Αυτό διασφαλίζεται γιατί όλες οι δράσεις θα είναι σύμφωνες με τα οικεία Σχέδια Λεκανών Απορροής.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Οι δράσεις έχουν θετικές επιπτώσεις αναφορικά με τη βιώσιμη διαχείριση αποβλήτων καθώς αναφέρονται στη διαχείριση των αποβλήτων στο πλαίσιο των αρχών της κυκλικής οικονομίας. Ειδικότερα, οι προτεινόμενες δράσεις συνεισφέρουν σημαντικά στη βελτίωση των παρεχόμενων υπηρεσιών στον τομέα της διαχείρισης αποβλήτων σε εθνικό επίπεδο, στοχεύοντας στην υλοποίηση της εθνικής στρατηγικής, εξασφαλίζοντας τη δημιουργία όλων των απαιτούμενων έργων υποδομής για τη διαχείριση αυτών καθώς και την ανάπτυξη του συνόλου των επιμέρους συνοδευτικών δράσεων.</p> <p>Οι επενδύσεις θα αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της υγειονομικής ταφής αποβλήτων και τα χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης και θα βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030.</p> <p>Τα προτεινόμενα έργα μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής διαχείρισης αποβλήτων στην Ελλάδα, καθώς και στην επίτευξη της μείωσης της υγειονομικής ταφής και της ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας, με την κατανομή των πόρων.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής, όμως, ενδέχεται να υπάρξουν αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων (εξαιρουμένων των φυσικών υλικών που αναφέρονται στην κατηγορία 17 05 04 στον ευρωπαϊκό κατάλογο αποβλήτων που καταρτίστηκε με την απόφαση 2000/532/ΕΚ της 3ης Μαΐου 2000 για την αντικατάσταση της απόφασης 94/3/ΕΚ για την κατάρτιση καταλόγου αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 στοιχείο α) της οδηγίας 75/442/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα απόβλητα και την απόφαση</p>

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			<p>94/904/ΕΚ του Συμβουλίου για την κατάρτιση καταλόγου επικίνδυνων αποβλήτων σύμφωνα με το άρθρο 1 παράγραφος 4 της οδηγίας 91/689/ΕΟΚ του Συμβουλίου για τα επικίνδυνα απόβλητα (κοινοποιηθείσα υπό τον αριθμό C(2000) 1147) που παράγονται στον χώρο κατασκευής πρέπει να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p> <p>Ειδικότερα, οι οικονομικοί φορείς θα πρέπει να περιορίσουν την παραγωγή αποβλήτων σε διαδικασίες που σχετίζονται με την κατασκευή και την κατεδάφιση, σύμφωνα με το Πρωτόκολλο της ΕΕ για τη Διαχείριση Αποβλήτων Κατασκευών και Κατεδαφίσεων. Τα σχέδια και οι τεχνικές κατασκευής κτιρίων θα υποστηρίζουν την κυκλικότητα και ειδικότερα θα καταδεικνύουν, με αναφορά στο ISO 20887 ή άλλα πρότυπα για την αξιολόγηση της δυνατότητας αποσυναρμολόγησης ή προσαρμοστικότητας των κτιρίων, πώς είναι σχεδιασμένα ώστε να είναι πιο αποδοτικά από πλευράς πόρων, προσαρμόσιμα, ευέλικτα και αποσυναρμολογήσιμα για να καταστεί δυνατή η επαναχρησιμοποίηση και η ανακύκλωση.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Η δράση θα συμβάλει στη μείωση των εκπομπών ρύπανσης στον αέρα / νερό / έδαφος από την ταφή των αποβλήτων.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι όποιες τοπικού χαρακτήρα επιπτώσεις μπορούν εύκολα να εξαλειφθούν με τις κατάλληλες παρεμβάσεις. Οι παρεμβάσεις αυτές αφορούν καταρχήν σε μέτρα για την ορθολογική χωροθέτηση των εγκαταστάσεων διαχείρισης και την οργάνωση του συστήματος μεταφοράς των αποβλήτων, οπότε θεσπίζονται κατάλληλα κριτήρια αποκλεισμού περιοχών (π.χ. κριτήρια χωροθέτησης έργων διαχείρισης αποβλήτων σύμφωνα με τον ΕΣΔΑ 2020-

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			<p>2030), τα οποία είναι άμεσα συνυφασμένα με την προστασία του φυσικού περιβάλλοντος.</p> <p>Η εφαρμογή των προτεινόμενων δράσεων δεν θα επιφέρει κάποια επίπτωση σε εθνικό ή περιφερειακό επίπεδο στους στόχους διατήρησης των προστατευόμενων περιοχών, όπως για παράδειγμα στις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000, δεδομένου ότι η όποια προτεινόμενη μορφή υποδομής διαχείρισης δύναται κατά προτεραιότητα να υλοποιηθεί εκτός των ορίων των περιοχών αυτών.</p>

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xvii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p>		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
(xviii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁴⁴ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁴⁵ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁴⁶ ; α προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁴⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁴⁸ ;		

⁴⁴ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁴⁵ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁴⁶ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁴⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xvii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁴⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xviii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

027 – Επενδύσεις ανακύκλωσης

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Επενδύσεις για την επαναχρησιμοποίηση, την επισκευή και την ανακύκλωση των αποβλήτων των νέων παραγωγικών επενδύσεων, όπως η δημιουργία μονάδας ανακύκλωσης φωτοβολταϊκών πάνελ και μπαταριών, ολοκληρωμένη διαχείριση οικιακών αποβλήτων, συμπεριλαμβανομένης της δημιουργίας πράσινων σημείων και γωνιών ανακύκλωσης υψηλής αισθητικής, σε όλες τις περιφέρειες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Από την εφαρμογή των δράσεων αναμένονται θετικές οι επιπτώσεις στο μετριασμό της κλιματικής αλλαγής μέσω της μείωσης του παραγόμενου μεθανίου και διοξειδίου του άνθρακα (σαν συνέπεια της μείωσης του όγκου των αποβλήτων που οδηγούνται προς τελική διάθεση στους ΧΥΤΥ). Σε τοπικό επίπεδο και κατά τη φάση κατασκευής των έργων υποδομής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές ασθενείς αρνητικές επιπτώσεις από την

⁴⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			εκπομπή σωματιδίων στην ατμόσφαιρα οι οποίες μπορούν να εξαλειφθούν με κατάλληλα μέτρα περιορισμού και εφαρμογή ορθών πρακτικών.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς να διασφαλίζουν ότι τα τεχνικά συστήματα θα είναι σχεδιασμένα βάσει μελετών κλιματικής τρωτότητας. Επομένως, δεν υπάρχουν στοιχεία για σημαντικές αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Η υλοποίηση των προτεινόμενων δράσεων δεν προκαλεί μεταβολές στην ποσότητα των υδατικών πόρων μιας περιοχής. Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις του μέτρου καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Αυτό διασφαλίζεται με την τήρηση όλες οι δράσεις να είναι σύμφωνες με τα οικεία Σχέδια Λεκανών Απορροής.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Οι επενδύσεις θα αντιμετωπίσουν τις προκλήσεις της υγειονομικής ταφής αποβλήτων και τα χαμηλά ποσοστά ανακύκλωσης και θα βοηθήσουν στην επίτευξη των στόχων που ορίζονται στο Εθνικό Σχέδιο Διαχείρισης Αποβλήτων 2020-2030.</p> <p>Τα προτεινόμενα έργα μπορούν να συμβάλουν σημαντικά στην αναβάθμιση της υπάρχουσας υποδομής διαχείρισης αποβλήτων στην Ελλάδα, καθώς και στην επίτευξη της μείωσης της υγειονομικής ταφής και της ανάπτυξης της κυκλικής οικονομίας, με την κατανομή των πόρων.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής των επενδύσεων, όμως, ενδέχεται να υπάρχουν αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων</p>

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	<p>Οι επενδύσεις θα συμβάλουν στη μείωση των εκπομπών ρύπανσης στον αέρα / νερό / έδαφος από την ταφή των αποβλήτων είτε από την ανεξέλεγκτη απόρριψη και την πλημμελή διαχείριση τους.</p> <p>Όλα τα μέτρα μετριασμού και πρόληψης θα εφαρμοστούν στο σχεδιασμό και τη λειτουργία των μονάδων ανακύκλωσης. Οι εγκαταστάσεις αυτές θα λειτουργούν με εφαρμογή των αυστηρότερων στάνταρτ της νομοθεσίας και με ενσωμάτωση των ΒΔΤ για τον περιορισμό των αέριων εκπομπών. Σε κάθε περίπτωση, στην περιοχή του έργου, απαιτείται να διεξαχθούν έρευνες βάσης, ώστε να καθοριστούν οι βασικές συνθήκες. Οι τιμές αυτές θα χρησιμοποιηθούν ως όρια περιβαλλοντικής ποιότητας.</p>
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	<p>Οι επενδύσεις θα συμβάλουν στην προστασία του φυσικού περιβάλλοντος με τη μείωση της ανεξέλεγκτης απόρριψης και της ταφής των αποβλήτων.</p> <p>Η δημιουργία μονάδων ανακύκλωσης αποβλήτων είναι δυνατό να προκαλέσει τοπικές αρνητικές επιπτώσεις στη χλωρίδα και την πανίδα, λόγω εκχέρσωσης της απαιτούμενης έκτασης για την εγκατάστασή τους. Οι όποιες τοπικού χαρακτήρα επιπτώσεις μπορούν εύκολα να εξαιρεθούν με την ορθολογική χωροθέτηση των εγκαταστάσεων σύμφωνα με κατάλληλα κριτήρια αποκλεισμού περιοχών (π.χ. σύμφωνα με τον ΕΣΔΑ 2020-2030). Η όποια προτεινόμενη μορφή υποδομής διαχείρισης δύναται κατά προτεραιότητα να υλοποιηθεί εκτός των ορίων των προστατευόμενων περιοχών, όπως για παράδειγμα στις περιοχές του Δικτύου NATURA 2000.</p>

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (xix) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή (xx) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁵⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁵¹ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁵² ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

⁵⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁵¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁵² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁵³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xix) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁵⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xx) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

030 – Ίση πρόσβαση σε εκπαίδευση και κατάρτιση

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών με στόχο την ανάπτυξη δεξιοτήτων στην πρωτοβάθμια και δευτεροβάθμια εκπαίδευση, αναβάθμιση δεξιοτήτων σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και κατάρτισης και υποστήριξη συστημάτων πιστοποίησης δεξιοτήτων συμπεριλαμβανομένων ψηφιακών και πρασίνων δεξιοτήτων, ανάπτυξη/αναμόρφωση προγραμμάτων σπουδών, εκπαιδευτικού υλικού και εγχειριδίων για την ανάπτυξη δεξιοτήτων, προώθηση της εξωστρέφειας, της διεθνοποίησης και της κινητικότητας σε όλες τις βαθμίδες εκπαίδευσης και κατάρτισης, δημιουργία και υποστήριξη μηχανισμών διασύνδεσης εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας.

⁵³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁵⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν εκπαίδευση και κατάρτιση.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν εκπαίδευση και κατάρτιση.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν εκπαίδευση και κατάρτιση.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν εκπαίδευση και κατάρτιση.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν εκπαίδευση και κατάρτιση.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν εκπαίδευση και κατάρτιση.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxi) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xxii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁵⁵ σε οποιοδήποτε στάδιο		

⁵⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁵⁶ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁵⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁵⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xxi) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ⁵⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xxii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

⁵⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁵⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁵⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁵⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

031 – Ισότιμη πρόσβαση σε υπηρεσίες

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Μετεξέλιξη Κέντρων Κοινότητας με την ενσωμάτωση των ΚΕΜ, Παραρτημάτων Ρομά και κινητών μονάδων και της διαπολιτισμικής μεσολάβησης και των Δομών Παροχής Βασικών Αγαθών.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν σε παρεμβάσεις για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν σε παρεμβάσεις για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν σε παρεμβάσεις για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν σε παρεμβάσεις

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		Χ	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν σε παρεμβάσεις για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		Χ	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν σε παρεμβάσεις για την ενίσχυση των συστημάτων κοινωνικής προστασίας και πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxiii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xxiv) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁶⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁶¹ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁶² ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

⁶⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁶¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁶² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁶³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xxiii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ⁶⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xxiv) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

032 – Κοινωνική επιχειρηματικότητα

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Υποστήριξη της αναβάθμισης/εκσυγχρονισμού υφιστάμενων επιχειρήσεων για τη βελτίωση της εξωστρέφειας και της ανταγωνιστικής τους θέσης, αυτοματοποίηση παραγωγής και χρήση τεχνολογιών αιχμής industry 4.0, ενίσχυση της ίδρυσης νέων επιχειρήσεων σε καινοτόμα επιχειρηματικά σχέδια, δημιουργία νέων ψηφιακών επιχειρήσεων, δημιουργία – αναβάθμιση αναγκών υποδομών και εξοπλισμού για τη λειτουργία των κοινωνικών επιχειρήσεων σε τομείς όπως ενέργεια, τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών, περιβάλλον και κυκλική οικονομία, κ.ο.κ.).

⁶³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁶⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις μακροπρόθεσμα θετικές σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις θα συμβάλλουν στον περιορισμό της παραγωγής αερίων του θερμοκηπίου εξαιτίας του μετασχηματισμού του υφιστάμενου παραγωγικού προτύπου, του πράσινου μετασχηματισμού των επιχειρήσεων και της υλοποίησης παραγωγικών επενδύσεων σημαντικής κλίμακας για να ενισχυθεί ο ενεργειακός πυλώνας .
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Οι κίνδυνοι υποβάθμισης του περιβάλλοντος που σχετίζονται με τη διατήρηση της ποιότητας των υδάτων θα εντοπίζονται και θα αντιμετωπίζονται σύμφωνα με τις απαιτήσεις της οδηγίας πλαίσιο για τα ύδατα και του σχεδίου διαχείρισης λεκάνης απορροή ποταμών, κατά τη διαδικασία περιβαλλοντικής αδειοδότησης.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Οι δράσεις θα είναι σύμφωνες με το σχετικό εθνικό ή περιφερειακό σχέδιο διαχείρισης αποβλήτων και το πρόγραμμα πρόληψης της δημιουργίας αποβλήτων, σύμφωνα με το άρθρο 28 της οδηγίας 2008/98/EK, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία 2018/851/EE.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			Οι δράσεις θα είναι σύμφωνες με τις αρχές των βιώσιμων προϊόντων και της ιεράρχησης διαχείρισης αποβλήτων, με προτεραιότητα στην πρόληψη δημιουργίας αποβλήτων.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Οι δράσεις θα είναι σύμφωνες με τα έγγραφα αναφοράς των βέλτιστων διαθέσιμων τεχνικών (ΒΔΤ).
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις, ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (xxv) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή (xxvi) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁶⁵ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁶⁶ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁶⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

⁶⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁶⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁶⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁶⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xxv) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁶⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xxvi) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

⁶⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁶⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

034 – Κοινωνική Προστασία

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Ανάπτυξη ξενώνων άμεσης υποδοχής και βραχείας φιλοξενίας προς αναδοχή, δράσεις για την προώθηση του θεσμού της αναδοχής, ενίσχυση του εκσυγχρονισμού των συστημάτων κοινωνικής προστασίας.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα είναι συμβατές ως προς τους στόχους για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Οι επιπτώσεις θεωρούνται ουδέτερες.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι κατασκευαστικές εργασίες των ξενώνων ενδέχεται να συμβάλλουν στην προσωρινή και τοπική αύξηση των εκπομπών αερίων ρύπων και σωματιδίων. Οι επιπτώσεις είναι προσωρινές και μπορούν να περιοριστούν με την τήρηση των βέλτιστων διαθέσιμων εργοταξιακών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης μικρής έκτασης και έντασης αρνητικών επιπτώσεων από την κατασκευή νέων ή επέκταση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών. Αυτή μπορεί να περιοριστεί με την αποφυγή χωροθέτησης των νέων υποδομών μέσα ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxvii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xxviii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁷⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁷¹ ;		

⁷⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁷¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁷² ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁷³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xxvii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁷⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xxviii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

⁷² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁷³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁷⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

038 – Οδικό δίκτυο (ΔΕΔ-Μ)

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Κατασκευή / αναβάθμιση αναλυτικού οδικού ΔΕΔ-Μ.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		Χ	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Παρότι με την υλοποίηση των δράσεων αυξάνονται οι μετακινήσεις άρα και η εκπομπή αερίων ρύπων και σωματιδίων, ταυτόχρονα μειώνεται ο χρόνος των μετακινήσεων και αποσυμφορούνται τα αστικά κέντρα και το περιφερειακό οδικό δίκτυο. Ως εκ τούτου, αναμένονται θετικές επιπτώσεις σε αυτό τον περιβαλλοντικό στόχο.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		Χ	Οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διασφαλίζουν ότι οι κατασκευές είναι σχεδιασμένες για ακραία καιρικά φαινόμενα. Επομένως, δεν υπάρχουν στοιχεία για σημαντικές αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής του σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		Χ	Οι δράσεις δεν αναμένεται να προκαλέσουν υποβάθμιση της χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων. Απαραίτητη είναι η εφαρμογή των μέτρων των οικείων Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών. Ως εκ τούτου, οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		Χ	<p>Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p> <p>Επιπλέον, στις διαδικασίες υποβολής προσφορών θα εφαρμοστούν κριτήρια πράσινων δημόσιων προμηθειών.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		Χ	<p>Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.</p> <p>Παρότι με την υλοποίηση των δράσεων αυξάνονται οι μετακινήσεις άρα και η εκπομπή αερίων ρύπων και σωματιδίων, ταυτόχρονα μειώνεται ο χρόνος των μετακινήσεων και αποσυμφορούνται τα αστικά κέντρα και το περιφερειακό οδικό δίκτυο. Ως εκ τούτου, αναμένονται θετικές επιπτώσεις στην ποιότητα της ατμόσφαιρας.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής αναμένονται αρνητικές επιπτώσεις στο έδαφος, οι οποίες όμως θα είναι</p>

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			<p>προσωρινές, περιορισμένες εντός της έκτασης των έργων και αναστρέψιμες μετά από τη λήψη κατάλληλων επανορθωτικών μέτρων.</p> <p>Κατά το στάδιο λειτουργίας των έργων δεν αναμένονται ουσιαστικές επιπτώσεις στο υδατικό περιβάλλον με εξαίρεση τις αποπλύσεις που θα προκύπτουν από τα οδοστρώματα, οι οποίες θα είναι μικρής έντασης και θα έχουν προσωρινό χαρακτήρα.</p>
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		Χ	<p>Κατά την ανάπτυξη νέων υποδομών αναμένονται μικρής έντασης αρνητικές επιπτώσεις, προσωρινές, αναστρέψιμες μετά από μέτρα, χωρίς συνέργεια. Κατά τη λειτουργία ή/και βελτίωση συντήρηση και εκσυγχρονισμό δεν αναμένονται σημαντικές αρνητικές επιπτώσεις ούτε θετικές.</p> <p>Θα εκπονηθούν μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων και οι κατασκευές θα έχουν πλήρη περιβαλλοντική άδεια.</p> <p>Θα προβλεφθούν όλα τα αναγκαία μέτρα μετριασμού για τη μείωση των επιπτώσεων στα είδη και τα ενδιαίτηματα. Τα μέτρα μετριασμού περιλαμβάνουν: α) μέτρα για τη μείωση του κατακερματισμού των οικοτόπων και τη διασφάλιση της συνδεσιμότητας των ενδιαιτημάτων (π.χ. σήραγγες και κοιλαδογέφυρες), β) ελαχιστοποίηση των κινδύνων σύγκρουσης μέσω φρακτών άγρια πανίδα, γ) αποφυγή εργασιών κατά τη διάρκεια κρίσιμων περιόδων για είδη όπως την περίοδο του ζευγαρώματος, της αναπαραγωγής ή την μετανάστευση.</p>

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (xxix) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή (xxx) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁷⁵ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁷⁶ ;		

⁷⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁷⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁷⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁷⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xxix) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁷⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xxx) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁷⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁷⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁷⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

039 – ΟΧΕ (Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις)

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: έργα ενεργειακής αποδοτικότητας, βιώσιμης κινητικότητας και μικροκινητικότητας, ηλεκτροκίνησης και δημιουργίας σημείων φόρτισης/ανεφοδιασμού, ολοκληρωμένης διαχείρισης των απορριμμάτων και προώθησης της μετάβασης σε μια κυκλική οικονομία, εξοικονόμησης και προστασίας φυσικών πόρων, με έμφαση στην ολοκληρωμένη διαχείριση υδατικών πόρων, δράσεων περιβαλλοντικής παρακολούθησης, ευαισθητοποίησης και ενημέρωσης.

<i>Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης</i>	Ναι	Όχι	<i>Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»</i>
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Η συμβολή των έργων στον περιορισμό παραγωγής αερίων του θερμοκηπίου θεωρείται σημαντική με την προώθηση δράσεων που συμβάλλουν στην ενεργειακή αποδοτικότητα, την καθαρή ενέργεια και την έξυπνη ενέργεια. Οι επιπτώσεις είναι μακροπρόθεσμα θετικές. Το μέτρο είναι συμβατό με την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 και με τον στόχο της επίτευξης της ουδετερότητας του κλίματος έως το 2050.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις είναι συμβατές ως προς τους στόχους για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Οι επιπτώσεις θεωρούνται ουδέτερες
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν αναμένεται να προκαλέσουν υποβάθμιση της χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων. Απαραίτητη είναι η εφαρμογή των μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			Λεκανών Απορροής Ποταμών Νήσων Αιγαίου και Κρήτης. Οι επιπτώσεις θεωρούνται περιορισμένες.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Δεν προβλέπονται παρεμβάσεις που να προκαλούν υποβάθμιση των ατμοσφαιρικών συνθηκών, σημαντική πιθανότητα ρύπανσης ή μεταβολή της ποσότητας και ποιότητας των εδαφών και των υδάτων κατά την κατασκευή και λειτουργία. Οι επιπτώσεις είναι περιορισμένες.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις, ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Δεν περιλαμβάνονται παρεμβάσεις που να επηρεάζουν σημαντικά τη βιοποικιλότητα και τα οικοσυστήματα. Οι επιπτώσεις θεωρούνται περιορισμένες.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxxi) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xxxii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση		

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
οποιοδήποτε φυσικού πόρου ⁸⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁸¹ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁸² ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁸³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xxxi) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ⁸⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xxxi) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

⁸⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁸¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

⁸² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁸³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμιξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁸⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

040 – Ολοκληρωμένες Χωρικές Επενδύσεις / Βιώσιμη Αστική Ανάπτυξη

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: ενίσχυση της ολοκληρωμένης και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικής, οικονομικής και περιβαλλοντικής ανάπτυξης, του πολιτισμού, της φυσικής κληρονομιάς, του βιώσιμου τουρισμού και της ασφάλειας στις αστικές περιοχές, αναβαθμισμένοι χώροι πρασίνου, ποιοτικές και ανθεκτικές κλιματικά υποδομές και κτίρια, ενεργειακή απόδοση υποδομών, βιώσιμη κινητικότητα.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Το μέτρο είναι συμβατό με την επίτευξη του στόχου μείωσης των εκπομπών αερίων του θερμοκηπίου έως το 2030 και με τον στόχο της επίτευξης της ουδετερότητας του κλίματος έως το 2050.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν αναμένεται να προκαλέσουν υποβάθμιση της χημικής και οικολογικής κατάστασης των υδάτινων σωμάτων. Απαραίτητη είναι η εφαρμογή των μέτρων των Σχεδίων Διαχείρισης Λεκανών Απορροής Ποταμών Νήσων Αιγαίου και Κρήτης. Οι επιπτώσεις θεωρούνται περιορισμένες.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			<p>περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		Χ	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		Χ	Οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις, ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxxi) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xxxi) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁸⁵ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁸⁶ ;		

⁸⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁸⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁸⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁸⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xxxi) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁸⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xxxi) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

⁸⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁸⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁸⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

041 – Πολιτική προστασία και πρόληψη κινδύνων

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Κατασκευή ή/και αναβάθμιση έργων προστασίας από τις κατολισθήσεις, αναβάθμιση των ικανοτήτων παρακολούθησης, ετοιμότητας και ανταπόκρισης έναντι φυσικών κινδύνων, ανάπτυξη μηχανισμών και δράσεις πρόληψης κινδύνων και προστασίας από καταστροφές.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται διότι κυρίως πρόκειται για ανάπτυξη μηχανισμών και δράσεων πρόληψης, ενώ οι κατασκευές αφορούν έργα προστασίας από καταστροφές.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Το σύνολο των δράσεων αφορά στην προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και στην ανθεκτικότητά τους στις επιπτώσεις της, οπότε οι σχετικές επιπτώσεις στο συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο θα είναι θετικές. Οι οικονομικοί φορείς απαιτείται να διασφαλίζουν ότι οι κατασκευές για τα έργα προστασίας από κατολισθήσεις, θα είναι σχεδιασμένες για ακραία καιρικά φαινόμενα. Επομένως, δεν υπάρχουν στοιχεία για σημαντικές αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις σχετίζονται με την πρόληψη και την πολιτική προστασία από καταστροφές, ενώ οι κατασκευές αφορούν έργα προστασίας από καταστροφές. Ως εκ τούτου οι όποιες επεμβάσεις σε υδάτινα σώματα θα είναι αμελητέες. Ως εκ τούτου, οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Αναμένονται μικρής κλίμακας κατασκευαστικές εργασίες για την προστασία από τις καταστροφές. Οι εργασίες θα είναι σύμφωνες με τις αρχές των βιώσιμων προϊόντων και την ιεράρχηση των αποβλήτων, με προτεραιότητα στην πρόληψη των αποβλήτων. Ως εκ τούτου, οι δράσεις έχουν προβλέψιμες επιπτώσεις ήσσονος σημασίας σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν αναμένεται να οδηγήσουν σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στον αέρα, τα ύδατα ή την ξηρά. Αυτό διασφαλίζεται διότι κυρίως πρόκειται για ανάπτυξη μηχανισμών και δράσεων πρόληψης, ενώ οι κατασκευές αφορούν έργα προστασίας από καταστροφές.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται διότι θα γίνουν μόνο μικρής κλίμακας κατασκευαστικές εργασίες για την προστασία από τις καταστροφές.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxxv) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xxxvi) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁹⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁹¹ ;		

⁹⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁹¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁹² ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁹³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(xxxv) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁹⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(xxxvi) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

⁹² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁹³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁹⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

045 – Πρόσβαση σε στέγαση και υπηρεσίες φροντίδας

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Δράσεις εξασφάλισης της πρόσβασης σε ποιοτικές υπηρεσίες στέγασης, φροντίδας, υγειονομικής περίθαλψης και κοινωνικής προστασίας ατόμων από ευάλωτες ομάδες και των παιδιών, στέγες υποστηριζόμενης διαβίωσης-ΣΥΔ (ατόμων με αναπηρία), δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα είναι συμβατές ως προς τους στόχους για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Οι επιπτώσεις θεωρούνται ουδέτερες.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Οι προτεινόμενες δράσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά το συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι κατασκευαστικές εργασίες για την αναβάθμιση και επέκταση υποδομών ενδέχεται να συμβάλλουν στην προσωρινή και τοπική αύξηση των εκπομπών αερίων ρύπων και σωματιδίων. Οι επιπτώσεις είναι προσωρινές και μπορούν να περιοριστούν με την τήρηση των βέλτιστων διαθέσιμων εργοταξιακών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης μικρής έκτασης και έντασης αρνητικών επιπτώσεων από την κατασκευή νέων ή επέκταση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών. Αυτή μπορεί να περιοριστεί με την αποφυγή χωροθέτησης των νέων υποδομών μέσα ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (xxvii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή (xxviii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ⁹⁵ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ⁹⁶ ;		

⁹⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

⁹⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ⁹⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁹⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xxxvii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ⁹⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xxxviii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

046 – Προσβασιμότητα

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ**

⁹⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁹⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμιξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

⁹⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Παρεμβάσεις για την αύξηση της ασφάλειας και βελτίωσης της κινητικότητας των πεζών με έμφαση στα άτομα με αναπηρία.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	<p>Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.</p> <p>Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα είναι συμβατές ως προς τους στόχους για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή. Οι επιπτώσεις θεωρούνται ουδέτερες.</p>
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Οι προτεινόμενες δράσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά το συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ</p>

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		Χ	Οι κατασκευαστικές εργασίες για την αναβάθμιση και επέκταση υποδομών ενδέχεται να συμβάλλουν στην προσωρινή και τοπική αύξηση των εκπομπών αερίων ρύπων και σωματιδίων. Οι επιπτώσεις είναι προσωρινές και μπορούν να περιοριστούν με την τήρηση των βέλτιστων διαθέσιμων εργοταξιακών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αέριων ρύπων στην ατμόσφαιρα.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		Χ	Υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης μικρής έκτασης και έντασης αρνητικών επιπτώσεων από την κατασκευή νέων ή επέκταση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών. Αυτή μπορεί να περιοριστεί με την αποφυγή χωροθέτησης των νέων υποδομών μέσα ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xxxix) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xl) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹⁰⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ¹⁰¹ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ¹⁰² ;		

¹⁰⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

¹⁰¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

¹⁰² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ¹⁰³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xxxix) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ¹⁰⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xl) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

048 – Προώθηση της ενεργού ένταξης

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Προώθηση και υποστήριξη της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες με την παροχή ίσων ευκαιριών για συμμετοχή στην κοινωνία, την απασχόληση και τον περιορισμό των διακρίσεων, υπηρεσίες υποστήριξης της ενεργού και υγιούς γήρανσης.

¹⁰³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

¹⁰⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν υπηρεσίες υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν υπηρεσίες υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν υπηρεσίες υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν υπηρεσίες υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν υπηρεσίες υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν υπηρεσίες

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			υποστήριξης της κοινωνικής ένταξης ατόμων από ευάλωτες κοινωνικά ομάδες.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (xli) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή (xlii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹⁰⁵ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ¹⁰⁶ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ¹⁰⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ¹⁰⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι:		

¹⁰⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

¹⁰⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

¹⁰⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

¹⁰⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
(xli) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ¹⁰⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xlii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

049 – Προώθηση της κοινωνικοοικονομικής ένταξης

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Δράσεις για την επαγγελματική και κοινωνική ένταξη μεταναστών και δικαιούχων διεθνούς προστασίας που αναζητούν εργασία, υποστήριξη εφήβων, Μονάδες Φροντίδας Ηλικιωμένων (ΜΦΗ), Κέντρα Δημέρευσης Ημερήσιας Φροντίδας -ΚΔΗΦ, Στέγες Υποστηριζόμενης Διαβίωσης-ΣΥΔ (ατόμων με αναπηρία), Κέντρα Κοινότητας, Μονάδες για την προστασία εξαρτημένων και γονεϊκής στήριξης, Δομές Παροχής Αγαθών συμπεριλαμβανομένων και των Δομών Σίτισης, Δομές καταπολέμησης της βίας κατά των γυναικών.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο. Οι προτεινόμενες παρεμβάσεις θα είναι συμβατές ως προς τους στόχους για την προσαρμογή στην

¹⁰⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			κλιματική αλλαγή. Οι επιπτώσεις θεωρούνται ουδέτερες.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Δεν αναμένονται ουσιαστικές μεταβολές. Οι προτεινόμενες δράσεις δεν έχουν τη δυνατότητα να μεταβάλλουν ουσιαστικά το συγκεκριμένο περιβαλλοντικό στόχο.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	<p>Δεν υπάρχουν ενδείξεις σημαντικών αρνητικών άμεσων αλλά και πρωτογενών έμμεσων επιπτώσεων των δράσεων καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο.</p> <p>Κατά τη φάση κατασκευής ενδέχεται να υπάρξουν προσωρινές αρνητικές επιπτώσεις στο δεδομένο περιβαλλοντικό στόχο. Για το λόγο αυτό θα ληφθούν τα εξής μέτρα:</p> <p>Θα υπάρξει απαίτηση από τους οικονομικούς φορείς που εκτελούν τις κατασκευαστικές εργασίες να διασφαλίζουν ότι τουλάχιστον το 70% (κατά βάρος) των μη επικίνδυνων αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων που παράγονται στον χώρο κατασκευής να προετοιμάζονται για επαναχρησιμοποίηση, ανακύκλωση και άλλη ανάκτηση υλικών, συμπεριλαμβανομένων των εργασιών επίχωσης με χρήση αποβλήτων για την υποκατάσταση άλλων υλικών, σύμφωνα με την ιεράρχηση των αποβλήτων και το πρωτόκολλο της ΕΕ για τη διαχείριση των αποβλήτων κατασκευών και κατεδαφίσεων. Το μέτρο αυτό αποτελεί στόχο και περιγράφεται στο Άρθρο 25 του Νόμου πλαίσιο 4819/2021 για τη διαχείριση των αποβλήτων.</p>
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι κατασκευαστικές εργασίες για την αναβάθμιση και επέκταση υποδομών ενδέχεται να συμβάλλουν στην προσωρινή και τοπική αύξηση των εκπομπών αερίων ρύπων και σωματιδίων. Οι επιπτώσεις είναι προσωρινές και μπορούν να περιοριστούν με την τήρηση των βέλτιστων διαθέσιμων εργοταξιακών πρακτικών για τη μείωση των εκπομπών αερίων ρύπων στην ατμόσφαιρα.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Υπάρχει πιθανότητα εμφάνισης μικρής έκτασης και έντασης αρνητικών επιπτώσεων από την κατασκευή νέων ή επέκταση υφιστάμενων κτιριακών υποδομών. Αυτή μπορεί να περιοριστεί με την αποφυγή

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
			χωροθέτησης των νέων υποδομών μέσα ή πλησίον προστατευόμενων περιοχών.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xliiii) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xliv) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹¹⁰ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ¹¹¹ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ¹¹² ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ¹¹³ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι:		

¹¹⁰ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

¹¹¹ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρησιμότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

¹¹² Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

¹¹³ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
(xliii) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ¹¹⁴ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xliv) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

056 – Τεχνική Βοήθεια

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

- I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:**

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Υποστήριξη της προετοιμασίας, της υλοποίησης, της παρακολούθησης και των ελέγχων εφαρμογής των Προγραμμάτων, συμπεριλαμβανομένων της εκπόνησης μελετών, αξιολογήσεων και υπηρεσιών συλλογής δεδομένων και τεχνικής υποστήριξης.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν, αποκλειστικά, διοικητικές ενέργειες (πχ. υποστήριξη του Προγράμματος, εκθέσεις παρακολούθησης, αξιολογήσεις, ενημέρωση, συσκέψεις κλπ.).

¹¹⁴ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν τίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν, αποκλειστικά, διοικητικές ενέργειες (πχ. υποστήριξη του Προγράμματος, εκθέσεις παρακολούθησης, αξιολογήσεις, ενημέρωση, συσκέψεις κλπ.).
----------------------------------	--	---	--

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν, αποκλειστικά, διοικητικές ενέργειες (πχ. υποστήριξη του Προγράμματος, εκθέσεις παρακολούθησης, αξιολογήσεις, ενημέρωση, συσκέψεις κλπ.).
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν, αποκλειστικά, διοικητικές ενέργειες (πχ. υποστήριξη του Προγράμματος, εκθέσεις παρακολούθησης, αξιολογήσεις, ενημέρωση, συσκέψεις κλπ.).
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν, αποκλειστικά, διοικητικές ενέργειες (πχ. υποστήριξη του Προγράμματος, εκθέσεις παρακολούθησης, αξιολογήσεις, ενημέρωση, συσκέψεις κλπ.).
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή, οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν, αποκλειστικά, διοικητικές ενέργειες (πχ. υποστήριξη του Προγράμματος, εκθέσεις, παρακολούθησης, αξιολογήσεις, ενημέρωση, συσκέψεις κλπ.).

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ

**ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ
ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:**

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό: (i) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή (ii) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;		

**Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας
αποβλήτων και της ανακύκλωσης**

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		

Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹ σε οποιοδήποτε στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ² ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ³ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ⁴ ;		

¹ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

² Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

³ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

⁴ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι:</p> <p>(i) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση⁵ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή</p> <p>(ii) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;</p>		

060 – Υπηρεσίες υγείας

Κατάλογος σημείων ελέγχου ως προς τη μη πρόκληση σημαντικής βλάβης

I. ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΜΕΤΡΟ, ΠΑΡΑΚΑΛΕΙΣΘΕ ΝΑ ΑΝΑΦΕΡΕΤΕ ΠΟΙΟΙ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ, ΟΠΩΣ ΟΡΙΖΟΝΤΑΙ ΣΤΟ ΑΡΘΡΟ 17 ΤΟΥ ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΥ ΠΕΡΙ ΤΑΞΙΝΟΜΙΑΣ, ΕΝΔΕΧΕΤΑΙ ΝΑ ΕΠΗΡΕΑΣΤΟΥΝ ΑΠΟ ΤΟ ΜΕΤΡΟ, ΠΡΟΚΕΙΜΕΝΟΥ ΝΑ ΠΕΡΙΟΡΙΣΤΟΥΝ ΤΑ ΕΡΩΤΗΜΑΤΑ ΤΑ ΟΠΟΙΑ ΘΑ ΠΡΕΠΕΙ ΝΑ ΑΠΑΝΤΗΘΟΥΝ ΣΤΟ ΕΠΟΜΕΝΟ ΤΜΗΜΑ:

Ενδεικτικές δράσεις είναι: Παροχή υπηρεσιών Πρωτοβάθμιας Φροντίδας υγείας από Τοπικές Ομάδες Υγείας (ΤΟΜΥ), πρόσβαση σε υπηρεσίες υγείας, ανάπτυξη προγραμμάτων δημόσιας υγείας με έμφαση σε ευάλωτες ομάδες του πληθυσμού (μετανάστες, Ρομά, ευάλωτα παιδιά), δράσεις για τη προαγωγή και αγωγή υγείας, την πρόληψη και μακροχρόνια φροντίδα, ανάπτυξη μηχανισμού παρακολούθησης της κατάστασης της δημόσιας υγείας σε περιφερειακό – τοπικό επίπεδο.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας.

Να αναφέρετε ποιοι από τους παρακάτω περιβαλλοντικούς στόχους απαιτούν ουσιαστική αξιολόγηση του μέτρου ως προς τη μη πρόκληση σοβαρής βλάβης	Ναι	Όχι	Αιτιολόγηση εάν έχει επιλεγεί το «ΟΧΙ»
Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας.
Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας.
Κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας.
Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος		X	Οι δράσεις έχουν αμελητέο προβλέψιμο αντίκτυπο σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο, λαμβάνοντας υπόψη τόσο τις άμεσες όσο και τις πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους.
Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων		X	Οι δράσεις δεν σχετίζονται με αρνητικές άμεσες και πρωτογενείς έμμεσες επιπτώσεις σε αυτόν τον περιβαλλοντικό στόχο καθ' όλη τη διάρκεια του κύκλου ζωής τους. Αυτό διασφαλίζεται επειδή οι προτεινόμενες δράσεις αφορούν ενίσχυση των υπηρεσιών υγείας.

II. ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΟΥΣ ΣΤΟΧΟΥΣ ΠΟΥ ΠΡΟΣΔΙΟΡΙΣΤΗΚΑΝ ΟΤΙ ΑΠΑΙΤΟΥΝ ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ ΣΤΟ ΑΝΩΘΕΝ ΤΜΗΜΑ 1, ΑΠΑΝΤΗΣΤΕ ΣΤΙΣ ΠΑΡΑΚΑΤΩ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΚΑΘΕ ΣΧΕΤΙΚΟ ΜΕΤΡΟ:

Μετριασμός της κλιματικής αλλαγής

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε σημαντικές εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου;		

Προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Αναμένεται να οδηγήσει το μέτρο σε αυξημένο αρνητικό αντίκτυπο των πραγματικών και των αναμενόμενων κλιματικών συνθηκών στο ίδιο το μέτρο ή σε ανθρώπους, φυσικούς πόρους ή περιουσιακά στοιχεία;		

Βιώσιμη χρήση και προστασία των υδάτινων και των θαλάσσιων πόρων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
<p>Το μέτρο αναμένεται να είναι επιβαρυντικό:</p> <p>(xlv) για την καλή κατάσταση ή για το καλό οικολογικό δυναμικό των υδατικών συστημάτων, συμπεριλαμβανομένων των επιφανειακών και των υπόγειων υδάτων, ή</p> <p>(xlvι) για την καλή περιβαλλοντική κατάσταση των θαλάσσιων υδάτων;</p>		

Μετάβαση σε κυκλική οικονομία, συμπεριλαμβανομένης της πρόληψης δημιουργίας αποβλήτων και της ανακύκλωσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση της παραγωγής, της αποτέφρωσης ή της διάθεσης αποβλήτων, με εξαίρεση την αποτέφρωση μη ανακυκλώσιμων επικίνδυνων αποβλήτων;		
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντικές ανεπάρκειες ως προς την άμεση ή έμμεση χρήση οποιουδήποτε φυσικού πόρου ¹¹⁵ σε οποιοδήποτε		

¹¹⁵ Οι φυσικοί πόροι περιλαμβάνουν την ενέργεια, τα υλικά, τα μέταλλα, το νερό, τη βιομάζα, τον αέρα και το έδαφος.

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
στάδιο του κύκλου ζωής του, οι οποίες δεν ελαχιστοποιούνται με επαρκή μέτρα ¹¹⁶ ;		
Το μέτρο αναμένεται να προκαλέσει σημαντική και μακροπρόθεσμη βλάβη στο περιβάλλον ως προς την κυκλική οικονομία ¹¹⁷ ;		

Πρόληψη και έλεγχος της ρύπανσης

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να οδηγήσει σε σημαντική αύξηση των εκπομπών ρύπων στην ατμόσφαιρα, στα ύδατα ή στο έδαφος ¹¹⁸ ;		

Προστασία και αποκατάσταση της βιοποικιλότητας και των οικοσυστημάτων

Ερώτηση	Όχι	Ουσιαστική αιτιολόγηση
Το μέτρο αναμένεται να είναι: (xlv) σε σημαντικό βαθμό επιβαρυντικό για την καλή κατάσταση ¹¹⁹ και την ανθεκτικότητα των οικοσυστημάτων, ή (xlvι) επιβαρυντικό για την κατάσταση διατήρησης οικοτόπων και ειδών, συμπεριλαμβανομένων όσων είναι ενωσιακού ενδιαφέροντος;		

¹¹⁶ Για παράδειγμα, οι ανεπάρκειες μπορούν να ελαχιστοποιηθούν με τη σημαντική αύξηση της ανθεκτικότητας, της δυνατότητας επισκευής, της αναβάθμισης και επαναχρησιμοποίησης των προϊόντων, ή με τη σημαντική μείωση της χρήσης πόρων μέσω του σχεδιασμού και της επιλογής υλικών, της διευκόλυνσης της μετασκευής, της αποσυναρμολόγησης και της αποδόμησης, ιδίως με σκοπό να μειωθεί η χρήση οικοδομικών υλικών και να προωθηθεί η επαναχρησιμοποίησή τους. Οι ανεπάρκειες μπορούν επίσης να ελαχιστοποιηθούν με τη μετάβαση σε επιχειρηματικά μοντέλα για τη διάθεση «προϊόντων ως υπηρεσίες» και κυκλικές αξιακές αλυσίδες, με σκοπό τη διατήρηση με σκοπό να διατηρηθεί στο έπακρο η χρηστικότητα και η αξία των προϊόντων, των συστατικών και των υλικών για όσο το δυνατόν μεγαλύτερο χρονικό διάστημα. Στο πλαίσιο αυτό εντάσσεται επίσης η σημαντική μείωση της περιεκτικότητας των υλικών και των προϊόντων σε επικίνδυνες ουσίες, μεταξύ άλλων με την αντικατάστασή τους με ασφαλέστερες εναλλακτικές λύσεις, καθώς και η σημαντική μείωση των αποβλήτων τροφίμων κατά την παραγωγή, την επεξεργασία, τη μεταποίηση ή τη διανομή ειδών διατροφής.

¹¹⁷ Για περισσότερες πληροφορίες σχετικά με τον στόχο που αφορά την κυκλική οικονομία, ανατρέξτε στην αιτιολογική σκέψη 27 του κανονισμού για την ταξινόμηση.

¹¹⁸ Ως ρύπος ουσία, κραδασμός, θερμότητα, θόρυβος, φως ή άλλη πρόσμειξη που βρίσκεται στην ατμόσφαιρα, τα ύδατα ή το έδαφος που ενδέχεται να βλάψει την ανθρώπινη υγεία ή το περιβάλλον.

¹¹⁹ Σύμφωνα με το άρθρο 2 σημείο 16 του κανονισμού για την ταξινόμηση, ως «καλή κατάσταση» σε σχέση με ένα οικοσύστημα νοείται ένα οικοσύστημα που είναι σε καλή φυσική, χημική και βιολογική κατάσταση ή έχει καλή φυσική, χημική και βιολογική ποιότητα και που διαθέτει ικανότητα αυτοαναπαραγωγής ή αυτοαποκατάστασης της ισορροπίας, στο οποίο δεν θίγονται η σύνθεση των ειδών, η δομή των οικοσυστημάτων και οι οικολογικές λειτουργίες.